

Μητροπολίτης Μεσογαίας από Λευκάδα: Η “τεχνητή ευφυΐα” έχει νόημα, μόνο αν η “πνευματική νοημοσύνη” ηγεμονεύσει!

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λευκάδος και Ιθάκης](#)

Η 3η συνάντηση των «Διαλόγων Γονέων» που διοργανώνει το Κέντρο Νεότητας της Ιεράς Μητρόπολης Λευκάδος και Ιθάκης πραγματοποιήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου, αυτή τη φορά σε συνεργασία με το 2ο Πειραματικού Λυκείου Λευκάδας. Ομιλητής, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης [Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος](#) (Χατζηνικολάου), ο οποίος προσέγγισε σφαιρικά, με θεολογική και φιλοσοφική θεμελίωση, αλλά και με την εγνωσμένη του οξυδέρκεια το εξαιρετικά επίκαιρο θέμα: «Τεχνητή ευφυΐα και πνευματική νοημοσύνη» - όπως παράλλαξε την αρχική διατύπωση του τίτλου της ομιλίας του.

Η αίθουσα εκδηλώσεων του Σχολείου, στα Βαρδάνια, αποδείχθηκε μικρή τελικά, καθώς κατακλύσθηκε από κληρικούς, γονείς, εκπαιδευτικούς, αλλά και μαθητές

που έσπευσαν να αξιοποιήσουν την εξαιρετική αυτή ευκαιρία και να ακούσουν τον νηφάλιο και διεισδυτικό λόγο του φωτισμένου Ιεράρχη και επιστήμονα.

Παρουσιάζοντάς τον εκλεκτό προσκεκλημένο του, στην εισαγωγική του προσφώνηση, ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεόφιλος** τόνισε **«την λιπαρά παιδεία και την ποιμαντική ευαισθησία» του Αγίου Μεσογαίας, την οποία «προδίδει πάντοτε το καίριο και εύστοχο των τοποθετήσεών του σε ζητήματα οριακά, που απαιτούν τη δεξιοτεχνία του ακροβάτη και του ιχνηλάτη την οξυδέρκεια».** Ως βάση της προβληματικής που κλήθηκε να προσεγγίσει ο ομιλητής, προσδιόρισε το «τεχνικό πνεύμα», τήν προσκόλληση δηλαδή του ανθρώπου στην τεχνική και την εξάρτηση της ζωής του όλης απ' αυτήν, που κάνει τον άνθρωπο να κινδυνεύει από αλλοτρίωση, ακύρωση της αξιακής του αυτοτέλειας και εκμηδένιση του Προσώπου του.

Ευχαρίστησε μάλιστα όλως ιδιαιτέρως τον Σύλλογο διδασκόντων του Σχολείου για την καρποφόρο αυτή συνεργασία που μόνο καλά έχει να προσφέρει στα παιδιά και στον τόπο, αλλά και προσωπικά τον Διευθυντή κ. Παναγιώτη Παραστατίδη, ο οποίος προηγουμένως καλωσόρισε τον προσκεκλημένο ομιλητή και το πολυπληθές κοινό.

Ο Σεβ. **Μητροπολίτης Μεσσογαίας** αρχικά, μέσα από στατιστικά δεδομένα και από την ειδησεογραφία, επεσήμανε πως η συζήτηση για την «τεχνητή νοημοσύνη» (AI) βρίσκεται διεθνώς στην αιχμή της επικαιρότητας, της έρευνας και των τεχνολογικών εξελίξεων. Παρουσιάζοντας παραδείγματα σχετικών εφαρμογών, κατέδειξε ότι στην πραγματικότητα πρόκειται για τεχνητή «ευφυΐα», έναν μηχανιστικό τρόπο συλλογισμού και όχι για «νοημοσύνη» κατά κυριολεξία. Για την κλασική φιλοσοφία, είπε, και για την Ορθόδοξη Πατερική παράδοση, ο «Νους» είναι κάτι περισσότερο από μια βιολογική λειτουργία.

Συνοψίζοντας τον σύγχρονο τεχνοηθικό προβληματισμό στην αγωνία μήπως η «τεχνητή νοημοσύνη» υποκαταστήσει τον άνθρωπο, διευκρίνιση ότι «μεγαλύτερη ευφυΐα απαιτείται για να την ελέγξεις παρά για να τη δημιουργήσεις». Οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν αφορούν την εξάρτηση του ανθρώπου, την αποκοινωνικοποίησή του, την κατάργηση ή απώλεια δεξιοτήτων του, τη διαμόρφωση μιας ψευδούς και πλαστής πραγματικότητας, την αποστέρωση του ανθρώπου από την αξία και την ομορφιά του, σε έναν κόσμο όπου «προάγεται η εξυπνάδα και χάνεται η Σοφία· υπερτερεί η δύναμη και υποχωρεί ο ηρωισμός».

Τόνισε ότι «Νοημοσύνη» σημαίνει στην πραγματικότητα σύνεση και Σοφία, που αποκτάται προοδευτικά και με κόπο, στη λογική του Παροιμιαστή «δίδου σοφώ αφορμήν και σοφώτερος έσται» (Παρ. 9, 9). Επικαλούμενος «το Πανεπιστήμιο της νοημοσύνης», όπως χαρακτηριστικά είπε, τη νηπτική παράδοση της Ορθοδοξίας, διευκρίνισε ότι «νους» και «καρδιά» ονομάζεται ο έσω άνθρωπος, η συνείδηση, ο κρυπτός της καρδιάς άνθρωπος, «η έδρα των μυστικών οράσεων», κατά τον αββά Ισαάκ τον Σύρο. Εξήγησε ότι ο «νους» του ανθρώπου είναι Θεός και θεοειδής· διαφυλάσσει το κατ' εικόνα, που είναι το αυτεξούσιον και όχι απλώς η ελευθερία· είναι πύλη σωτηρίας και αγιασμού, τόπος θεώσεως· είναι, κατά τον Αναξαγόρα, «ο διακοσμών και των πάντων αίτιος». Στον «νου», τον πυρήνα της υπάρξεως, σκηνώνει ο Θεός και συναντιέται με τον άνθρωπο.

Τελικά, ανεπηρέαστος από τα αρνητικά της τεχνοκρατίας θα είναι ο συνετός «νους», ο φωτισμένος και ελεύθερος στη βούληση, αυτός που επιλέγει το καλό, αν και μπορεί να κάνει το κακό. Με τη γλώσσα του Ακαθίστου Ύμνου διατύπωσε με μία φράση την αντιπρόταση της Ορθοδοξίας για την αληθινή, πνευματική Νοημοσύνη: «Τον νουν εις ουρανον μεταθέντες...» Να μετατεθεί ο «νους» πάνω από τα αισθητά και κατανοητά, να καθαρθεί και να φωτισθεί, να ξαναγίνει «ψυχής αυτοκρατωρ», «ηγεμονικός», αμετακίνητος από εφήμερες ορμές και ροπές.

Η «τεχνητή ευφυΐα», κατέληξε, θα έχει ρόλο βοηθητικό για τον άνθρωπο και δεν θα συνιστά απειλή, υπό την προϋπόθεση ότι η «πνευματική νοημοσύνη» θα κυριαρχήσει και θα ηγεμονεύσει.

Καθ' ομολογίαν όσων συμμετείχαν, η διάλεξη αυτή, παραμένοντας εύληπτη και προσιτή σε όλους, ανέβασε το επίπεδο του προβληματισμού μας, αλλά και τον πήχη για μελλοντικές διοργανώσεις.

